

Un èxit espantós!

Les entitats culturals sovint tenen la necessitat de justificar subvencions públiques o privades i l'èxit avui dia es mesura pel públic assistent

DESEMBRE 12, 2025

ENRIC QUÍLEZ CASTRO.- Cada cop és més freqüent llegir en premsa (o veure en altres mitjans de comunicació) que tal o qual acte ha tingut un "èxit espantós". Especialment, quan es tracta d'actes culturals allunyats una mica del gust majoritari de les "masses", això no sol ser cert, ni de bon tros.

Però, és clar, el periodista, que molts cops no pot o no vol anar a l'acte en qüestió, se sol refiar de la nota de premsa que envia l'entitat o entitats organitzadores de l'acte on es fa constar, gairebé sempre, l'èxit de l'activitat.

Sovint, hi van quatre gats, però això ja es pot considerar un èxit impressionant. No dic que no. Però la idea no sol ser aquesta, sinó que acaba amb l'engany del lector amb una dada que no sol ser certa.

Les entitats culturals sovint tenen la necessitat de justificar subvencions públiques o privades i l'èxit avui dia es mesura pel públic assistent
Amb això no dic que no hi hagi actes culturals que tinguin èxit, però molts cops és sospitos, per exemple, que et diguin que a una conferència hi van assistir prop de cent persones quan la sala on es realitza amb prou feines podria encabir-ne cinquanta. És només un exemple.

Per què passa tot això? Hi ha tanta mala fe? Jo crec que no. Passa que les entitats culturals sovint tenen la necessitat de justificar subvencions públiques o privades i l'èxit avui dia es mesura pel públic assistent. Bé, és una manera objectiva de mesurar l'èxit de l'activitat, però n'hi ha d'altres, potser més subjectives.

Per posar un altre exemple. És igual omplir una sala a canvi d'oferir un refrigeri al final de l'acte? Quin profit -a part del gastronòmic- hauran tret els assistents? Són iguals tots els públics? O les experiències s'aprofiten d'igual manera?

És evident que no. Però aquestes qüestions són molt complexes i no es poden mesurar de manera adequada.

Tot i això, sovint el polític o el mecenes de torn, necessita justificar davant dels seus votants o davant del seu patronat que les activitats que finança són productives, que serveixen per a alguna cosa, que són populars.

Si afegim que la cultura sempre ha estat força minoritària, li hauríem d'exigir que els seus actes siguin tan exitosos?

Una conferència interessant a la qual assisteixi molta gent i la gaudeixi, evidentment, és millor que una on hi vagin molt pocs i, potser per obligació. Això és evident. Però justifica tot això l'obsessió gairebé malaltissa de les notes de premsa on s'afirma que qualsevol acte ha estat un èxit gloriós?

Al final, ningú s'ho creu. Si tots els actes es venen com a tan exitosos i no ho són realment, correm el risc que quan algun d'ells tingui èxit de debò, la gent ho ignori.

El món de la cultura és complicat. Hi ha molta oferta i ha de competir amb multitud d'alternatives de lleure, com les plataformes d'internet, els videojocs, les xarxes socials, els esdeveniments esportius, etc. Si afegim que la cultura sempre ha estat força minoritària, li hauríem d'exigir que els seus actes siguin tan exitosos?

Els actes es fan i solen ser oberts a tothom. Molts són gratuïts. I la majoria se solen publicitar amb més o menys gràcia. Per tant, són accessibles a la major part de la gent. Si no hi van, no ho hem de veure com un demèrit de la cultura, sinó potser com una manca d'interès general de la societat i no cal estar-se justificant contínuament per fer veure allò que no és.